

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 30 petit a Din 2., do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3., večji inserati petit vrsta Din 4. — Popust po dogovoru. Inserati danek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12., za inozemstvo Din 25. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravljanje

Ljubljana, Knaflova ul. 5

Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

PODROŽNICE:

MARIBOR, Grajski trg št. 8. — CELJE, Kocenova ul. 2. — Tel. 190.
NOVO MESTO, Ljubljanska c. tel. št. 26. — Jesenice, Ob kolodvoru 101. —
Račun pri pošt. ček. zavodu v Ljubljani št. 10.351.

ODMEV ANGLEŠKE INTERVENCIJE V LONDONU

Komentarji sofijskega tiska — Zanimiva angleška sodba o pokretu makedonskih revolucionarjev — Sofijska vlada ima priliko, da pokaže svojo dobro voljo

Sofija, 21. avgusta. Demarše angleške poslanika Waterloowa pri zunanjem ministru in njegova avdijencija pri kralju Borisu, v kateri je opozoril na rovarenje makedonstvujuščih, je napravila v vsej bolgarski javnosti globok utis. Demarš je dokaz, da se inozemska javnost ne da spraviti v zmoto in da liktivnih aretacij makedonstvujuščih še ne smatra za garancije reda in miru v Bolgariji. Listi zlasti podčrtavajo dejstvo, da je to že cesta angleške demarša in da se vlada ne bo mogla več zateči k nadaljnemu izbegavanju akcije proti makedonskim revolucionarjem, če noče zapraviti še one trohice ugleda, ki ga še uživa Bolgrija v zunanjem svetu.

London, 21. avgusta. M. »Times« objavlja poročilo svojega posebnega dopisnika, ki je nedavno prepotoval vso bolgarsko Makedonijo. Poročevalce se v svojem poročilu bavi zlasti z makedonstvujuščimi in ugotavlja, da njihov upliv in pokret čimdalje boli

pojema in se polagoma popolnoma izgublja. Na svojem potovanju je proučil ves položaj in prišel do zaključka, da je neomejena oblast makedonstvujuščih izginila celo v onih pokrajnah in krajih, kjer je bil sofijski komitet še do nedavnina vsemogoč in vseodločajoč činitelj. Oni časi, ko je makedonski komitet sam na svojo pest nalagal in iztirjeval davke, postavljal in premeščal državne uradnike, imel svojo državo v državi, počel kar je hotel in diktiral celo sofijski vladi, so menda za vselej izginili.

Ne da se še reči, naglaša dopisnik dalje, kako bo končala borba, ki se vrši sedaj med vlado in makedonstvujuščimi, in ni še gotovo da bo vla uspelo docela zatrepi bolgarske komite, toda dokaj verjetno je, da se bo makedonski komitet sam uničil. To se najbolj vidi po vedno večem številu žrtev, ki padajo v notranji borbi organizacije same. Gospodarsko dviganje bolgarske Makedonije je eden glavnih

vzrokov padanja upliva makedonskega. V bolgarskem makedonskem komiteju je nastopila doba popolne degeneracije, ki se čuti tudi že v pojemanju borbeno aktivnosti makedonstvujuščih. Minuli so časi, ko je Todor Aleksandrov s svojo bando lahko taboril na jugoslovenskem ozemlju, teroriziral jugoslovenske koloniste in ogrožal celo jugoslovenske oblasti Romantika makedonskega pokreta je propadla. Danes prehajajo preko mest, ki se posamezniki, a še hite nazadne preko bolgarske meje. To so ljudje, ki vrše te posle za plačilo in samo zato, da se nekako prežive. Legendarni komite so izginili, danes obstajajo samo običajni kačaki. Makedonska revolucionarna organizacija je izgubila svojo nekdanjo popularnost in nemovno propagu. Če bo bolgarska vlada dovolj energična — sredstev za to ima dovolj na razpolago — je sami že vprašanje časa, kako dolgo bodo se obstojali vsaj po imenu.

Mirna poravnava spora med Turčijo in Perzijo

Perzijska vlada je dokumentirala svojo miroljubnost — Ves spor bo rešen v medsebojnem sporazumu brez vsake tuje intervencije

Angora, 21. avgusta. Položaj v turško-perzijskem sporu se presoja zelo optimistično, čeprav je perzijska vlada občutno predlog za skupne vojne operacije proti Kurdom. Časopisje naglaša, da je Perzija pokazala dobro voljo, ko je prekinila vse odnosa z uporškimi plemenimi, in da zato ni nobenega vzroka, da bi obe državi bili še dalje v sporu zaradi vprašanj, ki so samo tehničnega značaja in nima prav nič skupnega s politiko. Obenem pripravlja turška vlada novo noto Perziji v Jalonu na Bospodi, kjer je sedaj Kemal paša na letovišču in kjer se sedaj mudita tudi ministrski predstavniki Ismet paša in zunanjji minister Teftik Ruždi bej.

London, 21. avgusta. g. Oficijana izjava perzijske vlade je napravila v Londo-

nu in političnih krogih vtič, da si teheranska vlada trenutno prizadava, da bi mirno poravnala spor s Turčijo. Perzijski zunanjji urad je sporočil angloškemu poslaniku v Teheranu, da o krštviti meji s strani Turčije ne more biti govori. Angleski konzul v Tebrisu brzjavajva, da turški oddelki čet niso stopili na perzijsko obmejno ozemlje.

Stambul, 21. avgusta. Turški zunanjji minister Teftik Ruždi bej je izjavil v nekem razgovoru, da se razmerje med Turcijo in Perzijo, kakor je zajanje čase pisalo gotovo časopisje, n'akor ne bo izpremenilo. Ni nobenega Turka, ki bi sam pa pomislil na kako poslabšanje sedanjih prijateljskih odnosov.

Naša delegacija za DN

Beograd, 21. avgusta. Kakor se doznavata, bodo po odločitvi vlade zastopali našo državo na septemborskem zborovanju Društva narodov v Zenevi isti delegati kakor lani. Naša delegacija bodo tvorili zunanjji minister dr. Vojko Marinković ter bivša ministri dr. Velimir Mažuranić in dr. Andrej Gosić, kot namestniki pa naš poslanik v Bernu, dr. Ilija Šumenović, pooblaščeni minister dr. Konstantin Fotić in beografski univ. profesor dr. Milan Todorović. Minister dr. Marinković bo v Zenevi že 5. septembra, ko se prične zasedanje Sveti društva narodov, ostali člani pa bodo prisli kasneje na zasedanje skupščine Društva narodov, ki se prične 10. septembra.

Posojilo beografske občine

Beograd, 21. avgusta. Na poslednji seji beografske občinske uprave je bilo sklenjeno, da se najame notranje posojilo 125 milijonov dinarjev pri Poštni hranilnici, Državni hipotekarni banki in zasebnih denarnih zavodih v Beogradu. Notranje ministarstvo je razveljavilo ta sklep, ker obstoja nesoglasje s ponudbami privatnih bank. Zarato se je sroči vršila ponovna seja občinske uprave, na kateri ei bilo proti 4 glasom sklenjeno, da se najame notranje posojilo 125 milijonov Din in sicer pri državnih hipotekarnih banki ter Poštni hranilnici po 25 milijonov z 8% obrestmi, pri beografskih privatnih bankah pa 75 milijonov dinarjev z 9% obrestmi. Glasovanje je bilo končano ob 8. zvečer in se smatra, da je s tem posojilo beografske občine zagotovljeno.

Poincare — 70 letnik

Pariz, 21. avgusta. Poincare je bil deležen včeraj o priliku svoje 70letnice največjih časti. Velike množice ljudstva so ves dan oblegale njegovo hišo in opazovalo brezkončno vrsto gostov, ki so mu prišli osebno izreči svoje čestitke k visokemu jubileju. Bilo je treba uesti posebno poštno službo, da je bilo mogoče dostaviti jubilantu na dom darove in čestitke iz vseh krajev sveta, posebno iz Amerike in vseh zvezniških držav.

Razkol v mednarodni dijaški zvezi

Bruselj, 21. avgusta. Nemška dijaška delegacija je zapustila letno skupščino mednarodne dijaške zveze ter istočasno napovedala izstop nemških dijaških društev iz mednarodne zveze, ker je predsednik Sauren dopustil protinemške govorčeških in poljskih delegatov ter ni dal Nemcem prilike za odgovor. Sklep delegacije je kasneje potrdil tudi izvršni odbor nemške dijaške zveze. Nizozemska delegacija je predlagala, naj se izreče ukor predsedniku Saurenu, v tem slučaju bi pa bila seja gotovo tako viharna, da bi prislo do popolnega razpada zveze, iz katere so izstopili Italijani, Španci in Madžari že pred tem incidentom.

Tramvaj v Šiško in na Vič

Na Gospodovske in Celovško cesto že vozijo tračnice za razširjenje cestne železnice

Ljubljana, 21. avgusta.

Razširjenje omrežja ljubljanske cestne železnice, ki je bilo ena najvažnejših komunalnih zadev, se prične že prihodnjem tednu. Te dni so začeli na Gospodovske in Celovško cesto dovajati tračnice, ki jih zaenkrat polagajo kraj poti in kakor izvemo, bodo že prihodnjem tednu začeli tračnice po lagati ter graditi tiri cestne železnice.

Zaenkrat je v načrtu zgraditev tira od ljubljanskega velesejma do približno 200 m za mitnico v Šiški, jeseni pa bodo najbrž začeli tudi polagati tire za novo cestno železnicu od Dunajske ceste do približno 200 m za viško cerkvijo. Ta proga bo ponekod dvo, drugod pa enotorna. Na Dunajski cesti bo vodila od železniškega krizišča po Selenburgovi ulici, kjer bo zaradi ozke ulice in velikega prometa mestoma enotirna, istotako bo enotirna tudi v ozemlju Gradišča, deloma tudi na Rimski cesti, do točne tovarne pa dvotirna. Kakor računa, bodo z gradbenimi deli in polaganjem tirov končali do junija 1931, vendar bodo pa skušali deli forsirati.

Zgradba novega cestnega omrežja in nabava novih voz ter vseh ostalih potreščin, ki pridejo v poštev, je proračunjeno na 18 milijonov Din. Ta vsota bo deloma

krita iz transakcij obligacijskega posojila, deloma pa najetju novega posojila družbe, vendar to še ni definitivno rešeno. Ce pojde s posojilom vse gladko, bo podjetje podaljšalo progno Šiške do St. Vida. Podaljšek te proge bi veljal približno 8 milijonov Din.

Za novo cestno železnicu je maložlezniška družba naročila 10 novih, popolnoma modernih, z vsem komfortom opremljenih vagonov pri Brodski tvornici za izdelovanje vagonov. Vagoni se bodo zapirali, tako da bo pozimi toplo v njih. Gradbena in tehnična dela bo večinoma izvršila družba Siemens-Schuckert, oziroma Jugo Siemens, ki bo najbrž tudi dobavila usmerjevalec na živosebrene pare. Cestna železница bo namreč zgradila posebno napravo, tako zvano podstacio z usmerjevalcem, ki bo dobavljal tok novi v star cestni železnicu. Ta posebna zgradba bo postavljena na Bleiweišovi cesti nasproti kina Tivoli.

Droe za vozno žico bodo dobavile ljubljanske strojne tovarne in livarne, tračnice pa avstrijska »Alpine Montana Dowawitz«. Kakor je torej videti, je zadeva z ljubljanskim tramvajem končno le rešena in se bodo prihodnje leto ljubljanci že lahko vozili v Šiško in na Vič.

Nemške revolucionistične težnje vedno očit- nejše

Odmek Treviranusovega govora v Franciji — Nemška vlada desavira svojega lastnega zunanjega ministra — Izkorisčanje francoske popustljivosti

Pariz, 21. avgusta. Izraientistično-revolucionistični govori nemškega ministra Treviranusa so izvzvali v Franciji skorje večje zanimalje kakor v Nemčiji. Francoski tisk skrbno zasleduje izjave tega ministra in jih primereno komentira ter daje duška razpoloženja francoske javnosti.

Francoski listi upravljeno vprašujejo nemško vlado, dali vojni nemški zunanjji politiki minister Treviranus ali zunanjji minister dr. Curtius, ki doslej še ni smatrana za potrebno, izjaviti se o govorih Treviranusa. Pri tej priluki opozarjajo na to, kako bi sprejela nemška javnost na znanje, če ti pričeli vsi francoški ministri svojevoljno govoriti o zunanjih politiki ter desavirati »mirovno politiko« Brianda, kar bi ne spričo postopanja zunanjih vlade v Treviranusovem slučaju prav nič evednega. V Franciji smatrajo sleherni govorovskega ministra kot obvezno izjavo vlade, ki je bila podana z njeno vednostjo. Zato presoja francoska javnost tudi govor ministra Treviranusa, kot menijo nemške vlade ter se vprašuje, ali se je Nemčija odločila nastopiti pot revolucionarja, kar pomenja najresnejše ogrožanje evropskega miru, čeprav se dobro zaveda, da

je prav sedanji čas vse preje kakor pripravljen za načrtje tako le arhiv vprašanj.

Zaradi Treviranusovih govorov pa je prišel v neprjetem počaj tudi zunanjji minister Briand, ki je s svojim dolgoletnim delom doprinasel že toliko žrtev za bližnje z Nemčijo ter odstranil v nadi na nemško hvaležnost celo vrsto spornih vprašanj med obema narodoma. Nemci pa izjavlja Treviranusa ne vidijo v tem uvidnosteni, temveč nekaj dokaz strahu in skrbov po vsem tem kar so že dosegli s postavljanjem vedno novih zahtev, one-mogočiti pravi sporazum med Parizom in Berlinom, ki bi koristil Nemčiji še bolj kot Franciji.

Pariz, 21. avgusta. AA. »Le Temps« pričuje članek, v katerem se sklicuje na izvajanja Herriota v listu »La Dépêche de Toulouse«, ki je izreklo, bo bi Nemčija utegnila razviti nevarno propagando za revizijo mirovnih pogodb. List potrjuje to naziranje Herriota in pravi, da se je sedaj uresničila svoječasna napoved, da Nemčija odločila nastopiti pot revolucionarja, kar pomenja najresnejše ogrožanje evropskega miru, čeprav se dobro zaveda, da povod za nove zahteve

Samomor soproge igralca Girardija

V Berlinu je izvršila samomor že tretja žena znanega dunajskoga gledališkega umetnika Girardija

Berlin, 21. avgusta. V nekem hotelu je izvršila samomor znana krasotica Kitty Girardi, žena dunajskoga igralca Girardija. Bila je najprej omogočena z bogatim dunajskim bankirjem, ko je spoznala Girardi in se strastno zaljubila vani. Dalje časa je pomisljala, ali naj se poroči s človekom takoj burne preteklosti, ker sta že obe njeni prejšnji ženi izvršili samomor, ko ji

Letalo brez kril

London, 21. avgusta. Iz New Yorka počajojo na konstrukciji novega letalskega tipa, ki ima namesto kril Flöttnerjeve rotorje. Poizkusni poleti, ki so se nedavno vršili tajno, so baje uspeli zelo dobro. Rotori so iz trdega aluminija in prenašajo silo na propeler. Podrobnosti konstrukcije kar tudi ime konstrukterja še skrivajo.

Nesreča rumunskega letala

Praga, 21. avgusta. V bližini Karlovih Varov je padlo včeraj popoldne na zemljo rumunske letalo. Letalo spada med šest rumunskih letal, ki so včeraj startala s parkirnega letališča Le Bourget v Parizu, da se udedele krožnega poleta po državah Male Antante in Poljske. Oba piloti sta k sreči dobila le lahke poškodbe. Letalo se je popolnoma razbilo.

Borzna poročila.

JUBLJANSKA BORZA.

Devize, Amsterdam 22.7025. — Berlin 13.4475 — 13.4775 (13.4625). — Bruselj 7.8763. — Budimpešta 9.885. — Curih 1095.9. — Dunaj 796.5. — London 274.50. — New York 56.245. — Pariz 221.65. — Praha 166.84. — 167.64 (167.24). — Trst 294.05 — 296.05 (295.08).

INOZEMSKE BORZE.

Curih. Beograd 9.12875. — Pariz 20.22375. — London 25.04375. — New York 514.15. — Bruselj 71.86. — Milan 26.93125. — Madrid 54.75. — Amsterdam 207.1275. — Berlin 122.81. — Dunaj 72.68. — Sofia 3.73. — Praga 15.26. — Varšava 57.70. — Budimpešta 90.20. — Bukarešta 306375.

Zagonetna usoda carjeve hčere

Anastazijska Čajkovska, ki se je izdajala za edino še živečo hčer zadnjega ruskega carja, je izginila v Ameriki brez sledu

Stavbno gibanje v Ljubljani

Cim smo dobili po deževju lepo vreme, je stavbna delavnost oživila

Ljubljana, 21. avgusta.

Zadnji teden so imeli stavbeniki in zidarji neugodno vreme. Odkar je pa zopet pisovalo solnce, je vse oživelo na stavbiščih.

Med Pavšetovo ulico, ki gre ob prisilni delavnici in dolensko železnico je lep travnik med košatimi kostanji. Travnik je parceliran in bo zraslo na njem šest lepih modernih stavb. Tako so začeli v ponedeljek kopati svet za eno oziroma dvonadstropno hišo Angele Rebernik. Pod njenom strehom bodo stanovanja v nizkem in visokem pritičju ter v prvem oziroma drugem nadstropju. Hiša bo do zime sezidana in pokrita, spomladi pa dograjena. Gradbo poslopja bo prevzel zidarski mojster Anton Mavrič.

V Slomškovih ulicah (na Kodeljevem) je sezidana visokoprična hiša višjega policijskega stražnika Vida Bevca. Zdaj stavlja temarji na zidovje ostrešje in bo hiša že ta teden tudi pokrita. Stanovanja bodo v nizkem in visokem pritičju in pa pod streho. Ker je v tleh grušč in gramož, bo stanovanje suho in zdravo tudi v nizkem pritičju. Hiša bo gotova in porabna proti koncu prihodnjega meseca. Zidarska dela izvršuje zidarski mojster A. Celarc.

V Aleševčevi ulici je blizu železniške proge v Šiški poganja iz gramoznih tal betonsko temeljno zidovje za enonadstropno hišo gospe Marije Zor. Na betonske zidove postavijo prihodnje dni ploščo iz železobetona, na kar se prične zidanje z zidno opoko in pojde delo hitreje od rok. Poslopje bo v začetku jeseni pod streho. Lastnica bo imela lepa stanovanja v nizkem in visokem pritičju in pa v prvem nadstropju. Vsa dela bodo gotova vsaj v mesecu oktobra. Zidarska dela dovršuje stavbno podjetje G. Tönnies.

V Tovarniški ulici je v delu temeljno zidovje za visokoprično hišo Izidorja Hauschilda. V tej hiši bodo stanovanja v nizkem in visokem pritičju in pod streho. V tleh je gramož, torej bodo tudi kletni prostori suhi in dobro porabni. Stanovanja bodo v dobrih dveh mesecih gotova in porabna. Zidanje ima v rokah stavbenik inž. Ivan Tornago.

V sosedni to je v Prešernovi ulici, ki se izteka v cesto Ob Zeleni jami, bo imel svoje ognjišče voznik cestne železnice Alojzij Šmuc. Hiša je povečen sezidana in bo na tudi pod streho. Stanovanja bodo v nizkem in visokem pritičju in pod streho. V njih bo dosti solinca in svetlobe, ker stoji hiša na odprttem svetu. V podludem mesecu bodo stanovanja porabna. Zidanje vodi zidarski mojster B. Černe.

V Gramozni jami se zida boli počasi kakor na Galjevici. Vendar se tudi ta vas vedno boli širi. Dzaj vidis tam tri nizke betonske temelje, na katere postavijo te dni lesena ogrodja za nove domove. Ena hiša je toliko gotova, da se dela ostrešje, na drugi so pa zaposleni krovci. Hiša imajo enotne ali dvojne stene, ki jih omečajo z malo in pobeljo. Novejša poslopja so znatno večja kakor najstarejša. Ta ali ona manjša stavba se tudi poveča za eno sobo ali za kaj drugega. Kakor čujemo, je na magistratu 80 prošeni za gradnjo lesenihi hišic, a žal prostora ne bo za vse.

Sličice

iz dremajoče Ljubljane

Tezko je življenje in grenak kruh onih, katerim je sreča obrnila hrbet

Ljubljana, 21. avg.

Berglie

Na Gallusovem nabrežju, Starinariji, starina, mnogo zanimivosti. V neki izložbi lahko tudi vidite lepega, koščatega papagaja, zelenjave kot kuščar, poleg njega sta že dva mladiča, zelo ljubka — vse skupaj je naprodaj, če se ne bojite papagajske bolezni. Sicer pa mnogo ljubljancov dremijo v zadnji poletni topotli — tudi vzdolž tistega nabrežja, menda prav tako kot drugod. Razilka je le v tem, da imajo dremajoči stole vseh branž, ki pa so seveda tudi naprodaj.

Na tem »trgu« se res lahko vse kupi — vendar proti gotovini, ne pa na obroke... Morda je bil tudi maček na prodaj, ki je dremal v domacem hišnem oltarčku; mimočdo so se temu mucu dobrošuno mužali, on pa najbrž ni vedel čemu, ker je tako začudeno mezikal. Neka gospodinčica je poklicala v oltar povzdignjenega mačka: »No, sveti muc, pridi no malo ven!« pa se je še bolj stisnil v svoj čudni golobnuk.

Ob ljubljanci je sedel na trhlih hlodih star moč, kmečki na pogled. Opažil sem, da mu manjka desna nogič, amputirana pod kolenom. Pridel sem k njemu. Molčala sva. Ob njem so slonele berglie.

Čez nekaj časa: — Počivate?

— Da, nameraval sem si kupiti skupnič v starini, pa je dražji kot nov! Bosanci vse pokupijo, zato je tako dragó — mi je povedal v dolenskem narečju.

— Ste z Dolenskega, kaj ne?

— Da, iz Stične sem se pripeljal zaradi skupniča; pa ne nič, 200 dinarjev ne dam!

— Imate v Stični dom?

— Da, imam, imam... Po kratkem molku: — In odkod ste vi doma?

— Iz ljubljane.

— Aha, saj imate ljubljansko šprahó.

— Kako pa vas je doletela nesreča? po-kazal sem na okrnjeno nogo.

— O, že dolgo je, 28 let, bukev mi jo je zlomila. Devet mesecev sem ležal v bolnišnicu. Zdaj ne morem več delati, od začetka pa sem dokler sem lahko nosil umetno nogo. Pozneje pa je ta štuc' postal tako debel, da ga ne morem več vtakniti v lučnico! Veste, prej sem umetno nogo nasadil na ta štuc'.

Molčala sva...

— Vidite — berglie, beglie — in ta prokteri štuc'!

Sekiri

Še dva sta prisledila, možiček in ženica; odložila sta sekiri.

— Mož brez noze: — Sta kai sekala?

— Veste, nič ni! Nobenega dela se ne morem več dotakniti, samo grče še dajo sekat, za žagat pa sploh nič več, vse gre motorju pod zobe — sta oba hkrati odgovarjala.

stanovanj. Gospodar služuje na Zidanem mostu in se preseli v Šiško, ko bodo v hiši vsa dela gotova, kar se zgodi v dobrém mesecu. Gradnja Vidmarjeve hiše vodi zidarski mojster A. Celarc.

V Zgornji Šiški na vzhodni strani Celoške ceste si stavi svoj dom mestni delavec Alojzij Narobe. Poslopje je toliko gotovo, da dobi že ta teden streho. Gospodar se je napravil vodnjak, a je moral kopati 23 metrov globoko, da je prišel do dobre pitne vode. Tu sredi polja v božji naravi je pač prijetnejje stanovati kakor v ozkih mestnih ulicah. Zidarska dela izvršuje zidarski mojster Vinko Borec. Hiša bo gotova in porabna prihodnji mesec tako v pritičju kakor tudi pod streho.

A tudi na selu se pridno gradi in zida. Tovarna »Saturnus« je dala zgraditi pritično delavnico, dolgo 75 in široko 25 metrov. Napravili so tako močan temelj, da bodo zgradbo lahko vzdignili v emonadstropno poslopje. Trenutno so na zgradbi krovci. Prostori bodo v enem mesecu porabni. Zidarska dela dovršuje stavbno podjetje G. Tönnies.

V Tovarniški ulici je v delu temeljno zidovje za visokoprično hišo Izidorja Hauschilda. V tej hiši bodo stanovanja v nizkem in visokem pritičju in pod streho. V tleh je gramož, torej bodo tudi kletni prostori suhi in dobro porabni. Stanovanja bodo v dobrih dveh mesecih gotova in porabna. Zidanje vodi zidarski mojster A. Celarc.

Na Celovški cesti v Zgornji Šiški si gradi krojaški mojster Andrej Lombar enonadstropno domačijo. Zidovje je poskrito, ometavanje sten in vzdavanje okenskih okvirjev in podbojev se prične vsak čas. V pritičju bodo obrtni prostori, v prvem nadstropju pa svetla, solnčna stanovanja z velikimi okni. Zidariji in otalji obrtniki bodo gotovi s svojim delom v oktobru. Lombarjevo hišo gradi zidarski mojster Anton Mavrič.

Nekoliko naprej od Lombarjevega doma pa ne tako blizu ceste je zrasla iz njive visokoprična hiša železniškega usluženca Jakoba Vidmarja. Poslopje je pod streho, ometavajo se stene in vzidavajo okenski okviri. Kot rečeno, je hiša tako strukti na ceste, da ne bo prah dosegel

— Tam bo šel kot vedno!
— Ne, čez ljubljano bo šel, sai so mi povedali.
— Ni res, potegnili so vas!
— Ne, po štriku' bo šel čez ljubljano.
— No, pa naj gre!
Da, tudi to ženšče je zmedel akrobat... Salamenske akrobacie!

SOKOL

Sokolska slavnost v Domžalah

K četrstoletnemu jubileju sokolovanja so se Domžale v nedeljo 17. t. m. kaj slovensko odelje. Sokolski dom, ki so ga pred 20 leti zgradili narodno zavedni Domžalčani, je ponosno vil državno trobojino pod sijane nebo, dajajoč z njo češčenje sokolski Jugoslaviji in delu, ki so ga za njo izvršili Sokoli v Domžalah.

Od kolodvora se je formiral impozantan sprevid. Otvorilo ga je 5 sokolovjezdec, tem, ki je sledila godba Sokola I, njej pa sokolski prapor iz Kamnika, Most in Šiške. Za njimi so se vrstili vsi oddelki razen moškega naraščaja, skupno 212 oseb, od teh 72 članov v kroju. Kar smo še pri vseh povorkah videli, je seveda pokazala tudi domžalska. Menda gredo vsi društveni načelniki za tem, da je njih povorka številno najjačja, zato prizvemo v njo tudi sokolsko deco. A en sam pogled na deco v pohodu nas vodi k zaključku, da deca absolutno ne spada v povorko. Kajti ti zavirljimi četverostopi, to stopicanje in mešanje koraka, obračanje glave v vse smere in absolutna neskladnost koraka s takom godbo, to gotovo ne daje povorki nič svečanega.

Pred Sokolskim domom je vse prisotne pozdravil brat Petrovc. V svojem govoru je markantno orisal domžalsko sokolsko združino in zlasti hvaležno omenil pomoci, ki sta jo Sokolskemu domu v najtežjih časih prožila gg. dr. Iv. Tavčar in Česar. Slednji, politično pristala protisoskolske struje, bi z lahkoto zmel Sokolski dom v prah, a tega ni hotel storiti: »Dokler imam jaz besedo. Sokolski dom ne bo prodan!« Pozval je znova na sokolsko delo, na cilj, h kateremu mora stremiti vsak Južoslovjan, ki nosi domovino v srcu. Nadrževal je NJ. V. kralju, prestolonasledniku starščini in vsej kraljevski rodbini, na kar je godba zaigrala državno himno. Nato je pozdravil Sokole domžalski župan br. Janežič, žeče zlasti Domžalam še mnogo sokolskih uspehov. K jubileju so čestitali še srezki načelnik g. dr. Ogrin, načelnik ljubljanske sokolske župe br. Vrhovec in načelnik Ljubljanskega Sokola br. Rudolf K. Slavnosti je prispel tudi dolgoletni pozdravljalični br. Kostnapel iz Ljubljane.

Telovadni spored je ves dobro potekel, če izvzamemo motnje, ki jih je pri vsem oddelku delalo po par površnježev. Zlasti so uspele vase članov (64) in obovine (76), odrezale so se tudi članice (37), moški naraščaj (32) in ženski naraščaj (23). Višek pohvale pa je pravčič prejela kompozicija domžalskega načelnika br. Fr. Vidmarja. Izvajalo jo je 8 domžalčnih članov v posebnih, prav primernih belih dolokenkah in 4 domžalčnih članic v všečnih belih oblikev. Kompozicija sicer ne deluje večlike reklame, časopisni papir razvije, da bolj vleče, ter ga obteži s kamni, da sapa vsega ne odnesne. Zalostna je Micka v svojem kotičku, sama je, le golobi ji delajo družbo, ki so pa precej nevljudni, tako kaškar oni v Benetkah na trgu Sv. Marka, če tudi dajejo brezplačne romarske spominke.

In sem po povprašoval Micko, kako in kaj je v njem, če je tudi pri njej kriza kot pravijo drugod trgovci. Rada mi je postregla z vsemi podatki, ker je še dekle, ki ni več premalo.

— Težko je, po 10–20 dinarjev zaslužim na dan.

— To pa moram gospodom povedati, morda bodo potem raje kupovali od vas!

— Le povejte jim, saj jih je mnogo, ki misijo, da sem bogata! Druge že lahko izhajajo, jaz pa imam punco, šolam jo, za njo skrbim. Pa je zelo pridna, dobila je celo nagrado, 100 Din, kot najboljša učenka.

— Kaj, punco imate? Kako pa vi pride do tega? Zdaj vas pa več ne marjam.

— Da, vojna mi jo je naprila, zdaj je že 12 let star, le povejte gospodom, da njo moram skrbeti. In za stanovanje plačujem 150 Din. Pa to tudi povejte, da je teh bab preveč, nekatere so tako sitne; veste, opolnočni gremo po »Jutron«, da ga raznosimo po kavarnah, to je takšna dirka, da se ljudje kar za nami ozirajo, potem pa v kavarni takoj prisopihamo — pred gospodo, niti do sade ne morem priti. To je skandal, kako se pred gospodo priverjam in zmerjam — le povejte, da je bab preveč, njena gospodje poskrbe, da jih ne bo toliko!

Micka govori počasi z nekim posebno čudnem glasom.

— Da, in tega ne pozabite, da sem boljna, k dr. Pogačniku hodim, grlo me boš. Tudi tega gospodje ne vedo, zakaj sem vedno tako zaspana, da večkrat kar na misici zaspi. Veste, ko pa premalo spim, opolnočni moram iti po »Jutron«, da ga do dveh raznosim, ob šestih pa že moram biti pred pošto. Vočeh ob sobote na nedeljo pa sploh nič ne spim. Do polnoči imam doma delo, potem grem po »Jutron«, ga raznosim po kavarnah, nato pa premočam ponujati »blagov« na postajo nedeljskim izletnikom.

— In pozimi, vas zelo zebe?

— Seveda me zebe. Noge imam ovite s cunjamimi v zaboju, pa je vseeno mrz. Včasih se malo ogrejem v poštni kleti, a kaj ko moram biti zunanj, drugače mi časopise pokrajejo. Veste, malokolo kupi, marsikateri pa rad zastonj vzame; niso vse ljudje pošteni, nekatere vzamejo in plačajo, drugi pa samo vzamejo. — Le napišite, le! Ni dobro, ne. Veste kaj, je še važno pripomnila, če hočete, prinesem fotografijo, naj priobčijo še sliko.

— To mi še povejte, ali imate kaj ženinov?

— O, bi jih že imela... Nekateri misijo, da imam denar — pa sem reva.

Res, žalostno je v tistem kotu pred pošto, četudi je blizu živahnega promenada...

Poslovil sem se z objubami. Micka je ostala vesela z upanjem v očeh: zdaj se bo kar samo prodajalo... — O, seveda se bo, če bo Micka spala.

Včasih je bil prav animiran ter je potekal prebitro.

Spoštna sodba Angležev je bila, da so pri nas res čutili kakor doma in ne morejo prehvaliti naše gostoljubnosti in izrednega pevskega interesa naše publike. — Če je bil prav animiran ter je potekal prebitro.

Med ptiči našega Zoa

50 letni strežaj France Kokalj iz Domžal, ki spi s svojim sinom med ptiči

Ljubljana, 21. avgusta.

Od meseca maja je nastanjen naš Zoo v mestnem ribniku v Tivoliju. Kraje je kot naloč ustanoven zanj. Prej zapuščen — kaj maloštevilni so bili oni, ki so si izposodili čoln in so veslarili po umazani, kalni vodi — je zdaj oživel. Vsak dan prihajajo Ljubljanci na obiske v svojim prijateljem: volku, šakalu, srnaku itd. Velik je obisk posebno

Dnevne vesti

Naši častniki na Češkoslovaškem. V tretki zgodaj zjutri so prispevali s tržaškim brzovlakom v Češke Budjevice gojenici naše vojne akademije, da vrnejo češkoslovaškim kolegom poset Jugoslavije I. 1928. Ponoči so se odpeljali gostom naproti do meje češkoslovaškega generalnega štaba. Na češkoslovaških tleh jih je najprej pozdravil poveljnik češkoslovaške vojne akademije brigadni general František Hrabčík. Po pozdravu so se odpeljali naši častniki v Češke Budjevice. V ekskurziji je 21 častnikov, med njimi divizijski general Emil Belčić, drugi zastopnik načelnika generalnega štaba, brigadir Ilij Bratić, načelnik prometnega oddelka generalnega štaba brigadir Mihajlo Bodinac ter 18 kapitanov I. in II. razreda. Po skupnem zjutru so odšli naši častniki v vojašnico, kjer so si ogledali topniški polk št. 305. Pokazali so jim češke topove kalibra 30.5. Po ogledu artilerijskega polka in avtomobilskoga oddelka so jim predali češkoslovaški kolegi svečan obred, po katerem so se odpeljali z avtomobili v Hluboko nad Vltavo, kjer so si ogledali grad. Zvečer so se odpeljali z brzovlakom proti Plznu. V Plznu so bili navdušeno sprejeti. Občinstvo je napolnilo velik trg pred kolodvorom in vse ulice do hotela »Smitha«, kjer so pripravili gostom stanovanja. Na kolodvoru so pozdravili naše častnike povelenik divizije general Kalcanda, okrajni glavar vladni svetnik Velik in občinski svetovalec Lana. Pred kolodvodom je stala časna stotinja z vojaško godbo, ki je zazgrajala jugoslovensko in češkoslovaško himno. Med gostini špaljirji so odšli naši častniki v mesto. Občinstvo jih je ves čas navdušeno pozdravljalo. Z balkona hotela »Smitha« se je general Begić zahvalil plesnemu občinstvu za pozdrave. Včeraj so si ogledali naši častniki Škodove zavode, zvečer jih je pa priredila Českoslovaško - jugoslovenska liga banket. Davi so se odpeljali v Prago.

Iz sodne službe. Upokojena je jetniška pažnica pri dež. sodišču v Ljubljani Marija Tumpej.

Prepoved zahajanja v krčme. Okrajno sodišče v Velikih Laščah je prepovedalo zahajati v krčme za dobo enega leta kočarjevemu sinu na Plosovem Francetu Debeljaku.

Izvoz našega grozdja. Na praskem in dunajskem trgu je veliko povpraševanje po smederevskem in vršaškem grozdju. Vse kaže, da pojde letos iz naše države do 20 milijonov kg svežega grozdja.

Bogat ribolov v severni Dalmaciji. V juliju so našli ribiči v morju od Rabade Rogoznice 223.268 kg rib v vrednosti 1.430.540 Din. Od tega je šlo za domačo potrebo 99.957 kg, za izvoz 58.306, v olju so konzervirali 16.000, nasolili pa 49.000 kg rib. Ribe je lovilo 6900 ribičev na 2100 ribiških ladjah.

Guatemala za naše izseljence. Nekateri poslanici parlamenta republike Guatemaale so izročili vladi spomenico, v kateri zahtevajo, da morajo imeti med vsemi priseljenicami iz zemelj v balkanskih državah prednost jugoslovenskih državljanov. V spomenici je rečeno, da bi bilo napačno, če bi vrlada oviral Jugoslovenov priseljevanje, kajti jugoslovenski izseljeni so združeni in marljivi delavci, ki se kmalu prilagode novim razmeram. V Guatemale je zdaj malo Jugoslovenov. Vsi so med domačini zelo priljubljeni kot pošteni in marljivi delavci.

Smrt ameriškega rojaka. Dne 7. julija je v Powhatan Pointu, država Ohio, umrl Janez Petek. Pokojni je bil doma iz Jelovca, fara Bušan na Dolenjskem.

Za prometno bližanje med Jugoslovijo in Rumunijo. Rumunska delegacija in rumunska vlada sta pristali na naš predlog glede mostov čez Dunav. Naša država se je obvezala zgraditi direktno brzoporo do Brze Palanke, dočim podaljša Rumunija svojo progo do Brze Palanke. Čim bo mešana komisija končala svoje delo, bo sklicana posebna prometna konferenca, da pripravi vse potrebole za sporazum med obe državama o vseh prometnih vprašanjih. Ta konferenca se bo vrnila naibolj že v prvi polovici septembra na Bledu.

Družba sv. Cirila in Metoda prosi svoje podružnice, da čim preje poberejo članarino ter odpošljijo vodstvu. Nadalje naj prirede podružnice sedaj še kako vesele ali zbirko, ter pridno razpečavajo naši rodni kolek in razglednice.

Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo večinoma jasno in toplu vreme. Tudi včeraj je bilo skoro v vseh krajih naše države večinoma jasno. Najvišja temperatura je znašala v Skoplju 32, v Beogradu in Sarajevu 30, v Zagrebu in Splitu 29, v Ljubljani 27, v Mariboru 23 stopinji. Davi je kazal barometer v Ljubljani 765.1, temperatura je znašala 16.7.

Zaradi umora ljubice 18 let ječe. Pred osješkim sodiščem se je v torek vrsila razprava proti bivšemu finančnemu stražniku Jovanu Klaiću, ki je 26. maja zakal svojo ljubico Magdu Pušić, dekle iz javne hiše. Pri razpravi se je Klaić zagovarjal, da ga je Magda prva napadla z nožem in da jo je sunil sam v silobranu. Toda med preiskavo se je ugotovilo, da si je Klaić že dva dni poprej pripravil nož in ga celo dal nabrusiti, poleg se je pa celo poprej informiral, na koliko let utegne biti obsojen, če bi koga umoril. Zaradi premišljenega umora je bil obsojen na 18 let težke ječe. Njegov zagovornik je vložil ničnosten pritožbo.

Drzen razbojniški napad na avtomobil. V vasi Rettala na poti med Zagrebom in Osijekom je bil v torek zvečer izvršen drzen roparski napad. Plačilni natakar kavarne »Royal« iz Osijeka Ivan Kajan se je odpeljal v torek zvečer z avtomobilom v Zagreb. Z njim sta se peljali njegova žena in 11letna hčerka, Sofiral je pa Ivan Malošević iz Osijeka. Ko so prispevali v Rettalo, se je na cesti nenadoma pojavil neznanec, ki je mahal z robcem in kričal: Stoi! Šofer je bil prepričan, da se je pripeljal ne-

sreča in je avto ustavil. Neznanec je stopil k avtomobilu in trikrat po vrsti ustrelil na Šoferja, k sreči ga pa ni zadel. Šofer je brž pognal avtomobil, toda na cesti sta prezala še dva napadalca, ki sta tudi začela streljati. Ustrelila sta okoli 15krat, dve krogli sta prebili karoserijo, tretja je pa zadel Kajanovo ženo v stegno ter izstropila na peti. Več krogel je živilo živo na Kajanovo glavo, ena pa je oprasnila njegovo hčerko po obrazu. Šoferju se je posrečilo pobegniti v vozil je naravnost v Valpovo k zdravniku, ki je Kajanovo obvezal. Prialjal je napad oziroma, ki so takoj odšli poizvedoval za napadalce, o katerih pa se ve ni bilo duha, ne sluba. Baje so hoteli napasti avtomobil dr. Slesingerja, direktorja vlastelinstva v Donjem Miholcu, katerega avtomobil je zelo podoben avtu Šoferja Maloševca. Direktor Slesinger se je na odpeljal četrt ure za Maloševcem.

Samomor z octovo kislino. V Karlovcu se je včeraj zaradi nesrečne ljubezni zastrupila z octovo kislino 26letna Milka Bačun, doma iz Pravrtine, občina Ribnik. Bila je uslužbena pri neki ugledni karloški rodbini in se je v Karlovcu seznamila z nekim fantom, s katerim se je zaročila. Frant jo je pa pustil na cedilu in to je na njo tako vplivalo, da je izvršila samomor. Umrla je v strahovitih mukah.

Proces zaradi gradbene estetike v Dubrovniku. Pred okrajnim sodiščem v Dubrovniku se je v torek vršila zanimiva razprava. Arhitekt Ivačić je tožil znanega esteta v kritika K. Strajnića, če da ga je z raznimi nedostojnimi izrazili v kritiki načrta hotela »Excelsior« hudo žalil. Strajnić je pisal med drugim o »banalnem načrtu«, »šablonskem delu«, »kasarniškem slogu« itd., poleg tega je pa Ivačiću očital, da njegov načrt ni v nobeni zvezi s sloganom starega Dubrovnika. Strajnić je hotel nastopiti dokaz resnice, če da je bil upravičen napisati tako oceno. Zahteval je, da sodišče prečita sodno arhitekta Plečnika iz Ljubljane ter prof. arhitekta Schöna iz Zagreba, da prouči mnenja tehničnih fakultet v Ljubljani, Zagrebu in Beogradu ter konservatorja Marka Muratza. Ker se je obtoženec zagovoril temu protivil, je sodišče Strajnićevem zahtevalo glede proučitve vsega dokaznega gradiva zavrnilo, pač pa je prečitalo sodni arhitektov Plečnika in Schöna. Po prečitaju teh izjav je tožitelj dejal, da bo tožil tudi arhitekta Schöna. Razprava je trajala delj časa, končno je pa sodnik odsodil Strajniću zaradi prekoračenja meje dovoljene kritike in rabe žaljivih izrazov na 14 dni zapora ali tri leta pogojno, plačati pa bo moral tudi vse stroške procesa.

Iz Ljubljane

I. Jean Stacul na zadnji poti. Včeraj ob 16. se je vršil izpred glavnega kolodvora pogreb tragično umrlega Jeana Stacula, sina ljubljanskega velevegovca. Pogreb se so poleg sorodnikov, številnih znajencev in priateljev udeležili zastopniki TOI, Gremija trgovcev, Društva trgovskih potnikov, predstavniki raznih trgovskih organizacij in korporacij itd. Krsto s truplom je dvignilo šest ljubljanskih trgovcev na mrtvaški voz, na kar se je začel pomikati žalni sprevod izpred kolodvora po Miklošičeve cesti in Komenskega ulici mimo Tabora na pokopališče. Veličasten žalni sprevod ter gost špalir občinstva po ulicah, kjer se je pomakal, sta pričala, kako priljubljen je bil Jean Stacul. — Davi se je v cerkvi Marijine Oznanjenia vršila zadušnica za počojnima.

I. Gostovanje dunajske operete v ljubljanskem opernem gledališču. Prvo gostovanje se bo vršilo v pondeljek 25. t. m. Skupina gostov stoji pod muzikalnim vodstvom dr. Neumana, tvorijo jo pa sledenje članov dunajske operete: Margareta Slezak, Olly Springer, Henry Payer, Karl Schulz in Adolf Körner. Oba prvaka Slezakova in Payer uživata na Dunaju slovesno najboljših operetnih umetnikov. Skupina je v resnicu izvrstna in nam bo pokazala pravo dunajske operete v vsej njeni živahnosti in originalnosti. Prvi večer vprizore gostje muzikalno komedijo v štirih dejanjih (7 slikah), katero sta napisala Kurt Breuer in Hugo Wiener, uglasili pa jo je dirigent dr. Neuman, 4krat poroka. Zasedbo posameznih slik prinese gledališki lepak. Za gostovanje veljajo naše opere cenе od 50.— Din navzrol. Predprodaja pri dnevnih blagajnah v operi in sicer v petek in soboto ter v pondeljek in torek, od 10. do 12. in od 3. do 5. ure popoldne.

I. Adaptacija trgovskih lokalov. V štirinadstropni Mikuševi hiši št. 15 na Mestnem trgu preizdajava in preurejajo trgovske prostore, da bodo ustrezali modernim zahtevam. Z moderniziranjem obrnih lokalov znatno pridobiva Mestni trg na svoji privlačnosti. Trgovec Josip Bahovec na Sv. Jakoba trgu pa preureja skladiste v operi in sicer v petek in soboto ter v pondeljek in torek, od 10. do 12. in od 3. do 5. ure popoldne.

I. Povečanje plinovega omrežja. Na Dunajski cesti kopljajo delavci jarek, kamor polože velike železne cevi za plinove napeljavo. Poraba plina za kuho se boli in bolj uveljavlja. V ta namen se stavijo po novih hišah posebna ognjišča.

I. Društvo Sokol Ljubljana III. priredi v petek 22. t. m. ob pol 9. zvečer v salonu gostilne pri Fortuni na Vodovodnem cesti prvo letošnje predavanje, na katerem bo razpravljal brat dr. Janže Novak o pomenu sokolskih organizacij za družbo in narod. Udeležba za člane obvezna. Vabijo pa tudi vse prijatelje in – neprijatelje – Sokola k zanimivemu predavanju.

Znano ime

— Moj nečak je odpotoval pred leti v Ameriko poskusiti srečo.

— In se mi izgubil tam?

— Izgubil se je, toda takoj so razpisali 1000 dolarjev nagrade onemu, ki ga najde.

Da cenj. publiku (zamudnikom) vnesstransko ustrežemo, smo si s težavo pridobili govoreči film:

,Dvoje sta v 3/4 faktu“

še za danes četrtek 21. t. m. ZADNJIKRAT ob 4. pol 8. in 9^½ zvečer
ELITNI KINO MATICA
Telefon 2124

Angleški sprejem Angležev

Neoficielno poročilo

Ljubljana, 21. avgusta.

Cakali so jih gospodje, seveda v frakih, kakor se spodobi, mnogo jih je bilo ali pa je peron majhen. To je v redu ali all right. Namreč gospodje v frakih so čakali Angležev. V redu! All right! Gospodje so prisčakali pristne Angležev, a so bili morda prav razočarani nad njihovo pristnostjo. Angleži so bili brez monoklev, frakov, cilindrov in belih rokavic, bili so tako načadni smrtniki na pogled, kot če bi prišli naši Primorci ali Šiškarji iz Zagreba — n. pr. če bi se vrnili s tistega kongresa, na katerem ni povsem varno kot nam pričajo zadnji dogodki. — Vidite — Angleži! Kako bi rekli: glejte — človek! Zaigrali smo jim himno, sicer pa so se očitovali znaki, da smo razočarani. Vendar so se vršile govorance med Angleži in nami s predstavljanjem. Naši gospodje so govorili slovensko, njih besede pa je prevajala v angleščino lektorica ga. Copelandova, kar vam mora biti že znano. Vse to se je vršilo tako tih angleških mirno. Celo neki gledalci v ozadju so bili glasnejši od gospodnikov. Slišal sem glasno pripomočko in govoru g. podzupana (kateri edini je bil med našimi gospodi angleški), »da se je gospod gotov ves teden učil te štiri angleške besede, katerih pa je pozabil, ko je prišel na kolodvor... — Ždelo se mi je, da smo se prav malo razumeli z Angleži, oni pa z nami, saj je največjo vlogo igralo kimanje na obeh straneh.

Ker sem trdil, da se je očitovalo razočaranje pri naših gospodih, moram še priznati, da ni bilo pri Angležih videti, da bi se čutili počaščeni. Ne vem, ali imajo vse naše zastave počašnice, ker ni bilo videti nikjer nobene; pa tudi v ostalem se niso Ljubljanci posebno izkazali, četudi je znano, da so kmalu priravljeni vpiti »živjoli ali »adol te njim« — kakršno je pa vreme. A morda je to Angležem ugašalo — vse tako angleško hladno — nicesar ne smem reči.

In še veste kaj? Angleži so se mi smilili! Prvi takrat, ko smo jih pozdravili in sprejemali tako kot povedano. K sprejemu moram še omeniti, da nekateri naši zastopniki (zastopniki raznih pevskih društev itd.), ki so bili poslati sprejemati in pozdravljati Angleže — niso prišli niti bližu, samo od daleč so pomešani med občinstvom ponižno kimili. Drugič so se mi Angleži smilili takrat, ko jih je nekaj stalo že zunaj pred postajo okoli kmečkega voza, natovorjenega z njihovo prtljago, ostali njihovi tovarisci pa so jo že mahali z godbo na celu po Miklošičeve cesti. Najbrž so se smilili tudi g. podzupanu, ki je ob pogledu na omenjeno zmešnjavo vpraševal, če ni nobenega reditelja. In še tretji so se mi smilili tedaj, ko so korakali po Miklošičeve cesti pomešani z našimi meščani, ki so jim skakali po petah — po taktu koračnice, in ko ni bilo nikjer ob cesti niti niti takšnega živilja, kot ga običajno naredimo tedaj, da se ziblje po cesti kak pjanec, ko niko nekaj ne volji na tem ubogim Angležem pred vhodom v Union spet samo pokimači — za slovo.

Kaj ne, kako hitro smo se poangležili.

Ali je to all right?

Zaklad pod vojašnico

Jubilejne srečanosti v Alžiru so opozorile svet tudi na ogromno premoženje zadnjega bega Huiseina paše, ki je znašalo nad poldrugo milijardo Din. Dve tretjini bega bogastva sta izginili brez sledu in še zdaj nihče ne ve, kam. Poveljnik francoske armade grof Bourmont je po okupaciji Alžira odredil, naj vse zaklade v begovi palači zberi in popiše. V palači so bile skrjamene poleg angleških, portugalskih in beneskih dukatov krasne dragocenosti in mojstrovine florentinske umetnosti. Za 43 milijonov zlatnih francov zlate so poslali v Pariz in spravili v tresore Francoske banke. Toda prišla je julijnska revolucija, vrhovni poveljnik v Alžiru je bil odstavljen, lažje so prihajale v odhajade in ta čas so begovi zakladi izginili.

Zdaj je znano samo, da je bilo begu dovoljeno še emkrat posesti čarobno pašalo na morski obali, da bi si izbrali nekaj dragocenosti iz svojega privatnega imetja. Spremljali so ga sicer trije pobočniki, toda vseh zakladov niso mogli odnести. Baje so domačini ponosni odnesli zaklade v svoji okraj in jih zakopali. Na dotičnem kraju stoji zdaj baje vojašnica.

Vsi v kavalir

— Gosподična, dovolite, da vas spremim. Prav zdi se mi, da vas od nekod že poznam

Avgustus Muir:

78

Krog zločinov

Roman

George je skrival svoje zanimanje za Molly, kolikor je pač mogel, čeprav je ves čas misil na njo. Neznašna mu je bila misel, da bi mogla pasti na njo le senca sumo. Glavo bi bil stavil, da ni nicesar zakrivila.

— Kaj se je zgodilo? — je vprašal.

— Vaši dražestni prijatelji zaenkrat še nič, — je odgovoril Eastwood.

— Nisem bil navzoč, toda eden naših najboljših mož je dobil to nalogu. Zdi se, da jo je vzel Caspijan pod zaščito — varuje jo ledeneveta in tako dalje.

George se je zmrail obraz.

— Kaj hočete reči s tem?

— Dekle je izredno lepo in Caspijan...

— Caspijan nima časa za ženske, — je dejal George, — in zdi se mi, da ga ima zdaj še najmanj. Saj je baš zapravil pet minut svojega dragocenega časa s pisanjem, da me je povabil danes na večerjo.

— In vi pojedete seveda.

— Po tem, kako me je spodil iz službe... je začel George.

— Ne mislite na to. Ubogajte me in odzovite se vabili. Svetujem vam to iskreno. — Eastwood je počasi prikimal.

— Kaj se godi? — je vprašal George. — Če vas obdolžim, da nekaj skrivate pred menoj, mi porečete, da je to edini način, kako preprečiti, da ne bom o tem kričal na vse grlo.

Toda Eastwood se za to namigava ne zmenil.

— Molčite. — je zašepetal. — Pod nobenim pogojem se zdaj ne smete ozreti. Nekdo je pravkar prišel iz stranske ulice, nekdo, ki bo drevi tudi pri Caspijanu na večerjo, če se ne motim. Dal bi ne vem kaj, če bi vedel, kaj dela na sv. Petra nasipu.

George je previdno pogledal za vogal. Blížal se je dr. Ivor Drayton. Specijalist za živčne bolezni se je ustavil, potem pa smuknil skozi bližnjo vrata.

Eastwood je bil že na hodniku.

— Stopite sem, prosim, — je zamrmlal. — vsak hip lahko pride mimo.

— Je že izginil, — je dejal George. — Če se ne motim, je zavil v to umazano trgovino s starinami. Eastwood je pri teh besedah kar poskočil.

— Prokleta smola!

Hiro se je ozril po trgu, potem je pa vstopil in dvignil roko. Izra cerkev sv. Petre se je primajal počasi prestopajoč z zavihanim ovratnikom in mastno čepico. Roke je tiščal v žep, v ustih je držal umazano pipo. Ko se je približal, je potegnil čepico na oči in kraljal počasi, mimo.

Za hip se je ustavil pred trgovino s starinami, kakor da ga v izložbenem oknu nekaj zanima, potem se je pa odmajal proti ulici, iz katere je bil prišel dr. Drayton. George je videl, kako se je naslonil na zid in obstal nepremično.

— Pojdiva, — je dejal Eastwood. — Zaradi je čist.

Prijel je svojega prijatelja pod roko in ga vodil počasi proti trgovini s starinami. Izložbeno okno je bilo obrizgano z blatom in Eastwood je pokazal Georgu na kos izrezljane slonove kosti, toda oba bi bila rada videla v trgovino samo. Eastwood je stopil k vrati.

tom, pritisnil na kljuko, je sklonil in zašepetal Georgu:

— V sobi za trgovino je. Počakajte tu, za njim grem.

Detektiv je vtaknil roko skozi prista vrata, prijet za zvonec, pritrjen zgoraj, in odprl počasi vrata tako, da se ni nič slišalo. Ta manever je bil napravljen z neverjetno spretnostjo. Skozi izložbeno okno je videl George svojega prijatelja, kako se je plazil predvino naprej med kupi starih stolov in miz. Stopil je tesno v kromat, vodečim v sobo za trgovino. Potem mu je izginil izpred oči. Minilo je nekaj minut.

Potepuh je še vedno stal v stranski ulici. George je videl njegovo leno postavo, naslonjeno na zid. Kaj se je gojalo tam zadaj za trgovino, se ni dalo ugananit, kajti vse je bilo tiho...

George je nekote občudoval Eastwoodovo hrbrost. Dejstvo, da je posegel v igro njegov prijatelj, je bilo dokaz, da je šlo za nekaj važnega. George je vedel, da je v načinu nadstropju nad to trgovino skrit tiskarski stroj za ponarejanje bankovcev, katerega je Scotland Yard tako dolgo znamal iskal.

Je bilo mogoče, da je imel dr. Ivor Drayton kaj opraviti s ponarejanjem bankovcev? Na drugi strani je pa George vedel, da zdravnik navdušeno zbirala starinske znamenitosti in da ima že lepo zbirko.

Nekaj se je zganilo v mraku trgovine in George se je priponil, da bi bolje videl. Bil je Eastwood. Preveril se je med nakopčenim pohištvo in smuknil skozi prista vrata na cesto. Njegova roka je znova zadržala zvonec na vratih, da bi ne zvonil, obenem je pa vrata počasi zapiral. Ko so bila vrata že zaprti, je stopil na hodnik in dvignil roko. Postopač se je takoj ločil od zida in odmajač čez trg nazaj proti cerkvi.

— Pojdite v svojo sobo in počakajte me; takoj pridev za vami, — je dejal Eastwood Georgu.

Toda zmrailo se je prej, predno se je začulo dogovorjeno trkanje na zunanjega vrata stanovanja in je George hitel skozi temno predstoječo odpret Eastwoodu.

Razkrikan

Nekaj ni bilo v redu, kajti Eastwoodov obraz je bil mračen.

— To je zavoljo vašega prijatelja Sternholda, — je dejal in sedel na divan. — Ta dečko mi je pošteno zgodel. Imel sem dolg razgovor o njem s profesorjem Caspijanom. Čujte, ali je imel Sternhold navado nadanoma izginiti, ne da bi komu kaj povedal?

George je pritrdil.

— Včasih celo po več dni. Zakaj to vprašujete?

— Zdi se, da se je tudi davi napotil na tak izlet.

— Ste prepričani, da ne čepi v kletnem laboratoriju profesorja Caspijana? Eastwood je odkimal z glavo.

— Bil sem pravkar tam s Caspijanom samim. Profesor mi je dejal, da se je Sternhold davi o pol desetih vrnil s kmetom in da je kmalu znova odšel. Ne razumem tega. Eden naših mož bi ga moral na Lauriston Square zasedovati. Rad bi se malo pomnenil z Marcom Sternholdom pred nočnijo večerjo pri profesorju Caspijanu.

— Če bi uklemili tega lopova pred nočnijo večerjo pri profesorju, bi upravičili svojo eksistenco. — je zamrmlal George nestрпно. — To je falot, da mu ni zlepja para. Saj sem vam že večkrat povedal to.

zdravljeno pijačo, ki razkriva sečno klesno, pospešuje izmenjanje tvezin in izločevanje, borej ni to tekočevani univerzalni ali trajni leč, ampak produkt, ki ga nudi mati narave v dobrobit trpečega človeštva.

AUGUST MÄRZKE, BERLIN - WILMERSDORF

Bruchsalerstrasse Nr. 5

Abt. 19

Abt. 19